

Марио Луци

ЈЕДАН ДАН, КОЈИ ДАН?

Не знам како

У магли оне која си била
унутар изненадних неба висока, прхка,
крунисана кишама, помазана сузама,
сва у звонким одјецима, не знам како...

У сјајилу оне која си данас,
или непристрасна, или удаљена, не знам како
страсти престају, понире
ветар мог живота у ковитлацу.

Креће се између зидова, плен је светла

Креће се између зидова, плен је светла...
можда си ти била, сада је то утвара
или је можда све оно што је лишено мира
или места или кретања и није стварно
нити бестелесно, испразност коју само
чиста огледала одају подрхтавајући.

Нејасна је то прилика, лишена спокоја...
наша је, мислио сам да је химера
ако би се нека појавила чудом
неутешена под усахлим обронцима

у мрачним улицама где више ништа не живи,
ништа сем надања грмљавини.

Година

Далековиди сада, али мирни
износе се судови и лесе,
качи се грожђе. Друго је непознато, друго је
било и јесте затворено у овом непрозирном небу
где винасто светло превире
а зебин крик већ је леден.

Овде, у овим благим и ведрим
делима пролази и сагорева
оно што немам а што ћу ипак морати да изгубим.
Време прошло и наступајуће лебди...
Ја, како год било, дошао сам овде, претичем
из непознатљивих времена, горим, чекам;
бескрајно постајем оно што јесам,
налазим починка у овој празној светлости.

Магла

Да, гласови који се нису чули буде се,
цика, цвркут птица у јатима, цијуци...
и пуцњи негде у магли, наизменични
звиздуци у шуми која се скрива.

Ко је био овде и једва приметан
горео у простору твојих чула,
ефемеран лик, пролазна авет, слика
у трку, у бегу, и не знаш више

да ли човека или животиње, ко је био овде
а сада је другде или није више, срце моје?
Ах, како пада киша у киши, силазиш
у време и ти само, ишчезаваш.

Која се то ноћ далека спрема
у магли, који ветар празан и надошао

цијуче у твојим упаљеним мислима, спаја
оно што дели постојање, јењава.

Песма

Куда идеш док на сувом ветру трчиш
једном од оних улица без годишњих доба
иза чијих светлуцавих зидова
твој заглушујући корак хушка псе
и буди одјек? Виђени из куће
одакле те гледам, где тело живи,
покрет и мир разлажу се.

Призивам те због ноћи
која долази и зарад сна;
ти која патиш, само ми ти можеш помоћи
у овом слепом проласку од времена
до времена, на овом опором путовању
од онога што јесам до оног што ћу бити
живећи један живот у животу,
спавајући један сан у сну.
Ти, обожавана, која патиш као ја,
због које ме хвата вртоглавица кад помислим
да време, ова хладноћа између звезда
и на слепоочницама и друга још, садржи
рођење, болест, смрт,
присуство на мом небу и губитак.

Таласи

Овде се море бори са собом
и у модрим увалама увија,
отрже од своје непрекидности,
пропиње, испушта дрхтај и пада.
Море ме спаја, знаш ли, са својом муком,
море долази, даје се у бег, долази,
измирује простор и време у том гласу
што пати и моли, скрхан на шкољу.

Ова срећа

Ова срећа, обећана или дата,
за мене је бол, бол без узрока
или је узрок, ако постоји, ова језа
што подстиче мноштвено у јединственом
као течност промућкана у стакленој
кугли коју тумачи факир.
Па ипак, кажем: спашена и за данас.
Свуда унаоколо ратују са њом ствари
и слике, где пада или се диже
или ноћ или снег
једнолични сећања.

Ако се ипак усуђујеш

Ветар јесени и страсти. И прашина,
прашина што пузи по тлу
ових улица бељих од костију.
Време, ово, кад се тлачено срце батрга,
доводи у сумњу оно што је било стварно,
не бајку, не привиђење празно.
Твоје вести, шта ми могу донети?
Познајем те довољно да знам да си
немирна, сигуран сам да се једва усуђујеш,
ако се ипак усуђујеш, упитати се шта мислим.
Мислим на тебе, на твоју отворену страст,
на блиставу светлост Умбрије,
у рано лето, између Фолиња и Тернија,
питах се, извини за лудост, да ли ће икада
једна радост бити радост заувек
или барем навршена мера
ствари које морам да волим и изгубим.

Ентеријер

Недељом, кад је сунчано, увлачимо се у забите
долине, јатимо се, враћамо се задовољни
с цвећем и цвастима које стављамо у вазе
по кутовима или сандуцима под светлом окана.

Губим нит ове књиге отворене
месецима, годинама. Смејем се, видим,
подигнем ли главу, два жива прозора
у којима трепери ишчекивање ластавица
и тебе како подижеш ове лаке трофеје.

Један дан, који дан? Између овог пролећа
и ове зиме, једна година међу толиким годинама,
ти и ја и између нас двоје наше дете,
из собе у собу ова јасна светлост.

С куле

Ова земља сива, углачана ветром са својим избочинама
са својим галопом према мору,
са својом тиском крда под превојима
и унутрашњим потпорњима, виђена
кроз омаглицу с бедемâ, преде
светлост, преде светлосне године мистериозне,
преде једну једину судбину на много начина,
каже „погледај ме, твоја сам звезда”
и у том часу дубље вас убоде
у срце трном живота.
Ова тосканска земља, гола и сјајна,
где јури мисао онога ко остаје
или се, израставши из ње, одваја.

Свих мојих четрдест и више година роје се
изван свог пчелињег гнезда. Траже
овде више него другде своју храну, ишту
од нас, од вас зазиданих у кори
овог светлосног тела. И настављају,
настављају да врве смрт и живот
нежно и душмански, јасно и неухватљиво.

Толико захвата око с ове осматрачке куле.

МАРИО ЛУЦИ, рођен 1914. у Фиренци, једна је од кључних фигура италијанске поезије двадесетог века. Дебитује 1935. са збирком *Барка* и постаје водеће име фирентинског херметизма. Потом објављује *Ноћни долазак* (1940), *Здравицу* (1946) и *Гошћичку бележницу* (1947), збирке које, скупа с првом књигом, чине његову прву, херметичну фазу. Након тога, излазе *Првине пустиње* (1952) и *Част истине* (1957), збирке које означавају јасан отклон од претходних књига, те мерење према транспарентнијем и отворенијем говору. Овој фази припадају и збирке *С дна поља* (1965) и *У мајми* (1963), која ће својом поематском и дијалогском структуром најавити будући издања: *На невидљивим темељима* (1971), *На ватри конјроверзије* (1978), *За кришење наших фрајмената* (1985). Пише и објављује поезију и у својим позним годинама, умире 2005. у Фиренци.

С италијанског превео и белешку о аутору сачинио ДЕЈАН ИЛИЋ